

BUDSJETT 2018

INKL. ØKONOMI- OG INVESTERINGSPLAN 2018 – 2021
SAMT
BETALINGSREGULATIV 2018

Innhold

Forord	3
1 Innledning	4
1.1 Organisering og gjennomføring av budsjettprosessen.....	4
1.2 Budsjettprinsipp	4
1.3 Organisering av ØRB	4
1.4 Særlige risikofaktorer	5
2 Sentrale forutsetninger	6
2.1 Befolkningsutvikling.....	6
2.2 Aktivitetsnivå	7
2.3 Deflator.....	9
2.4 Selskapsavtale.....	9
2.5 Kostnadsfordelingsmodell	9
2.6 KOSTRA tall	10
2.7 Sykefravær	11
3 Driftsbudsjettet.....	12
3.1 Driftsbudsjett BRANN (beredskap, Forebyggende og Administrasjon).....	12
3.1.1 Tidligere, og videreførte, effektiviseringstiltak	13
3.1.2 Budsjettavlastende tiltak i økonomiplanperioden	13
3.1.3 Tiltak aktivert innen ramme	14
3.1.4 Budsjettbelastende tiltak i økonomiplanperioden	14
3.1.5 Oppsummering BRANN	15
3.2 Driftsbudsjett FEIER	17
3.2.1 Effektiviseringstiltak - tidligere og videreførte	17
3.2.2 Budsjettavlastende tiltak i økonomiplanperioden	17
3.2.3 Budsjettbelastende tiltak i økonomiplanperioden	17
3.2.4 Oppsummering FEIER	18
4 Investeringsbudsjettet.....	19
5. Gebyrer og brukerbetalinger	20
6. Lånegjeld og fond	20
6.1 Langsiktig lånegjeld.....	20
6.2 Fond	21

Vedlegg:

- 1 Økonomisk oversikt DRIFT BRANN 2018-2021
- 2 Økonomisk oversikt DRIFT FEIER 2018-2021
- 3 Økonomisk oversikt INVESTERING 2018-2021
- 4 Betalingsregulativ/prisliste 2018

Forord

Budsjett 2018 er satt opp etter en noe justert mal/struktur. Det følger dog tidligere budsjettprinsipper og bør således være gjenkjennbart.

Et gjenkjennbart forhold er at en kvalifisert brann- og redningstjeneste, med tilfredsstillende beredskap, koster. Så også for kommunene på Øvre Romerike.

Gjennom å sammenlikne kostnadsbildet i Øvre Romerike Brann og redning IKS med relevante nabobrannvesen fremkommer det at dette ikke på noe vis skiller seg negativt ut.

Det kan synes som om det, ved etableringen av selskapet, er skapt forventninger til kostnadsutviklingen som ikke lar seg forene med det styret ser som sin viktigste oppgave;

«Å sikre at selskapet på en helhetlig måte ivaretar eierkommunenes oppgaver knyttet til drift av brannvesen iht relevante lover og forskrifter.»

Det oppleves i denne sammenheng opportunt å minne om at selskapet har utkvittert samtlige 17 punkter i den evalueringsrapporten som ble utarbeidet i 2014. Det er styrets oppfatning at selskapet har tatt ansvar for å oppfylle forventningene, samtidig som det ikke på noe vis gir grunnlag for å ikke se etter ytterligere kostnadsreduksjoner og effektiviseringstiltak.

De senere år har budsjettlojaliteten vært god i ØRB: Det budsjettavvik som har forekommet har hatt sin forklaring utenfor selskapet og de har resultert i mindreforbruk som styret opplever det har vært aksept for.

Styret benytte anledningen til å uttrykke en takk til selskapets ansatte, både de med og uten budsjettansvar, for den yrkesstolthet, lojalitet og faglige integritet som preger selskapet. Det har vært særlig avgjørende i enkelte av de endringsprosesser som er gjennomført.

Med det utgangspunktet er styret trygg på at 2018 blir nok et år hvor ØRBs eierkommuner, med sine innbyggere, vil motta meget kvalifiserte og gode tjenester.

Jessheim 18. september 2017

Hans Petter Karlsen
Styreleder
Øvre Romerike brann og redning IKS

1 Innledning

1.1 Organisering og gjennomføring av budsjettprosessen

Styrets forslag til budsjett 2018 finansierer et godkjent brannvesen for regionen Øvre Romerike, med vedtatt dokumentasjon av brannvesenet og tilhørende ROS-analyse.

Grunnlag for budsjettforslag 2018 er godkjent regnskap 2016 samt budsjett og prognose for 2017.

Budsjettet er forankret i selskapets administrasjon og ledergruppe. Grunnlaget for budsjett 2018 og økonomiplan 2018 – 2021 ble lagt frem for eiermøtet 12.6.17, hvor utfordringer og behov i planperioden ble drøftet.

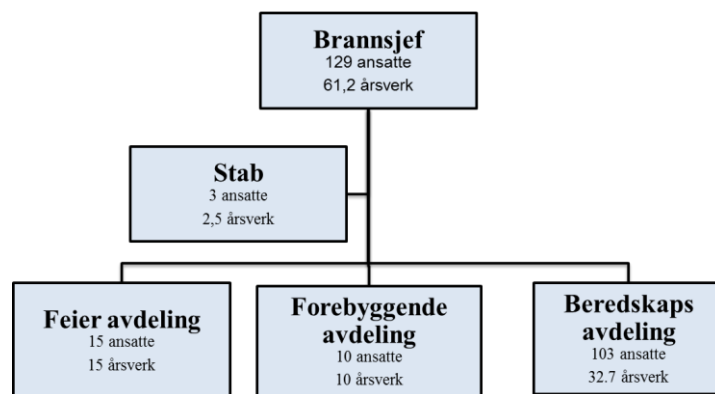
Styret behandlet administrasjonens forslag til budsjett og økonomiplan i sitt møte 18.9.17. Styrets forslag oversendes eierkommunene og behandles i Representantskapets møte 21.11.17

1.2 Budsjettprinsipp

Selskapets budsjett og økonomiplan fremmes saldert, og legger opp til økonomiske rammebetingelser basert på befolkningsvekst, samt lønns- og prisvekst, i tråd med veksten i selskapets eierkommuner.

Endringer som følge av eksvis befolkningsvekst, vedtak i løpet av driftsåret, nye tiltak og endrede forutsetninger legges til/trekkes fra rammen og utgjør ny ramme for det kommende budsjettåret.

1.3 Organisering av ØRB

Brannvesenet er dimensjonert ut fra en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) som ble gjennomført i 2015. ROS-analysen (og dimensjoneringen) av brannvesenet er vedtatt i samtlige eierkommuners kommunestyre.

Selskapet er organisert i 3 avdelinger; beredskap, forebyggende og feieravdeling. Administrasjonen for ØRB er lagt til Ullensaker kommune. Forebyggende avdeling mangler 1 årsverk for å oppfylle minimumskrav i sentral forskrift.

Selskapet har en liten stab og følgelig særdeles begrensede ressurser til utredning, analyser og strategisk planlegging. Selskapet har nær tilknytning til eierkommunene gjennom flere samarbeidsarenaer og kjøper lønn- og økonomitjenester fra Ullensaker kommune samt IKT tjenester fra DGI.

Siden 2006 har det vært etablert avtale med Nedre Romerike brann- og redningsvesen IKS om 1.innsats for Gjerdrum kommune. Selskapet kjøper 110-tjenester av Romerike 110 – sentral . Våren 2018

etableres Øst 110-sentral IKS på Ski der alle 38 kommunene på Romerike, Follo og Østfold er eiere. Selskapet har videresamarbeidsavtale med Oslo lufthavn og gjensidige bistandsavtaler med alle nabobrannvesen.

Beredskapen ved 5 av våre 6 brannstasjoner er basert på deltidsansatte brannkonstabler. Det er både en lokal og nasjonal utfordring å rekruttere og beholde medarbeidere ved deltidsstasjoner. Dette har ØRB erfart i løpet av de siste 3-4 årene ved stasjonene på Eidsvoll, Årnes og Nannestad.

ØRB har i dag ikke egen høydeberedskap. En slik ressurs rekvireres i dag fra Oslo lufthavn Gardermoen. Det kan naturlig nok ikke garanteres at denne er tilgjengelig til enhver tid.

Brannstasjonene. Det er kommunens ansvar å stille tilfredsstillende lokaler til disposisjon for selskapet, slik det er beskrevet i selskapsavtalen. Arbeidstilsynet har i 2016 og 2017 gjennomført et nasjonal prosjekt hos brannvesenet. Ingen av brannstasjonene oppfylder Arbeidsmiljølovens krav til rene og urene soner, garderober og ventilasjon. I tillegg har beredskapsavdelingen og feieravdelingen for liten plass ved Jessheim brannstasjon.

Det er selskapets oppfatning at det er kommunenes ansvar å sikre at brannstasjonene oppfyller krav i AML, og at i den grad ØRB skal «nytte» midler på disse så er det for å bedre funksjonaliteten.

Administrasjonen og forebyggende avdeling leier lokaler fra privat utleier.

1.4 Særlige risikofaktorer

Styrets budsjettforslag for 2018 er primært basert på videreføring av vedtatt budsjett 2017, med økt beredskap i Eidsvoll som tillegg. Tiltaket er iverksatt fra høsten 2017, finansiert i 2017 med bruk av selskapets disposisjonsfond og må finansieres over drift i 2018.

De forhold som særlig oppfattes å utgjøre en risiko ift å levere etterspurte og forventede tjenester innen vedtatte rammer er:

Deltidsmannskaper. Selskapet har i de siste 3-4 årene hatt utfordringer med å opprettholde forsvarlig beredskap ved flere av våre deltidsstasjoner, noe som potensielt vil kunne medføre økte kostnader til vikar / overtid. Det kan bli nødvendig med midlertidige tiltak i 2018, f.eks å omprioritere ressurser til dagberedskap, som vil svekke tjenesten på andre områder.

Skogbranner og større og langvarige hendelser. Større og langvarige hendelser som krever mye ressurser over lang tid vil «forbruke» tilgjengelig personell, utløse ekstra overtid og gi selskapets budsjettmessige utfordringer.

Bortfall av inntekter. De største inntektene selskapet har, utover bidrag fra eierkommunene, er fra alarmkunder. Det er flere private alarmsentraler i markedet og det må tas høyde for større konkurranse i årene framover. Parallelt jobber vi med å redusere de unødige alarmer, da det er et viktig brannforebyggende satsingsområde. I og med at unødige alarmer faktureres særskilt, vil dette arbeidet kunne redusere inntektene.

2 Sentrale forutsetninger

2.1 Befolkningsutvikling

Hvor befolkningen på Øvre Romerike bosetter seg, og hvor stor befolkningen er, har direkte konsekvenser for organiseringen av selskapet. Bemanningen av forebyggende avdeling påvirkes direkte av antall innbyggere i regionen, og er styrt av sentral forskrift. Selskapet har pr i dag ikke bemanning som tilfredsstillende minimumskravene i forskriften med 1 medarbeider pr 10 000 innbyggere.

Antall innbyggere er også en faktor som påvirker selskapets økonomi i tillegg til generell lønns- og prisvekst.

Tabellen viser prognostisert vekst i Akershus fylkeskommune for perioden 2016 – 2025:

År	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Gjerdrum	6 323	6 495	6 653	6 851	7 108	7 375	7 657	7 916	8 138	8 296
Ullensaker	34 189	35 044	35 920	36 807	37 693	38 597	39 502	40 413	41 333	42 264
Nes	20 783	21 058	21 341	21 633	21 954	22 294	22 695	23 118	23 531	23 921
Eidsvoll	23 811	24 351	24 912	25 460	26 034	26 613	27 196	27 789	28 385	28 976
Nannestad	12 267	12 470	12 698	12 914	13 151	13 377	13 612	13 854	14 094	14 336
Hurdal	2 837	2 923	3 013	3 085	3 185	3 250	3 315	3 363	3 404	3 450
ØRB	100 210	102 341	104 537	106 750	109 125	111 506	113 977	116 453	118 885	121 243
Beregnet prosentvis vekst		2,13 %	2,15 %	2,12 %	2,22 %	2,18 %	2,22 %	2,17 %	2,09 %	1,98 %

* Reelt innbyggertall pr 1.1.17 er 102 871, en vekst fra året før med 2,66 %.

Tall fra Statistisk sentralbyrå viser samme trend. Ved framskriving til 2020 med normal nasjonal befolkningsvekst vil Øvre Romerike ha i overkant av 109 tusen innbyggere, mens tallet er i overkant av 111 tusen innbyggere med høy nasjonal befolkningsvekst. Historisk har regionen hatt høyere vekst enn gjennomsnittet for landet.

Konsekvenser for budsjettet:

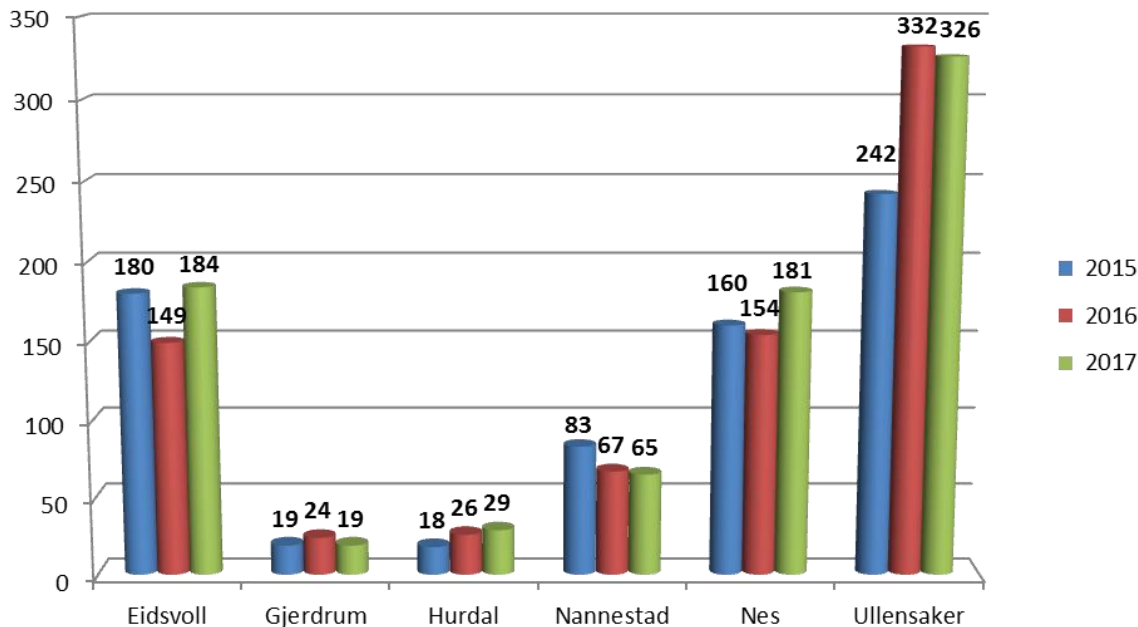
- I budsjett 2018 er det, som en direkte konsekvens av økt befolkning, økt med 1 forebyggende stilling i som følge av at man pr 1.1.16 passerte 100 000 innbyggere. Det er beregnet at regionen vil passere 110 000 innbyggere i løpet av 2020, og økonomiplanen tar høyde for dette i 2021 med ytterligere økning.
- Kostnader knyttet til 110-sentral og IUA (beredskapssamarbeidet mot akutt forurensning) justeres, i tillegg til prisvekst, også i henhold til antall innbyggere.
- Antallet beredskapsoppdrag øker. Dette utløser kostnader til overtid, og økt tidsbruk på utrykninger påvirker forholdet til hovedarbeidsgiver. Dette igjen utløser utfordringer ift deltidsmannskapene med fritak på dagtid/rekruttering.

I planperioden er ikke selskapet kjent med at det er tettsteder i regionen som passerer antall innbyggere som utløser lov-/forskriftskrav til dag- eller døgnkaserneing.

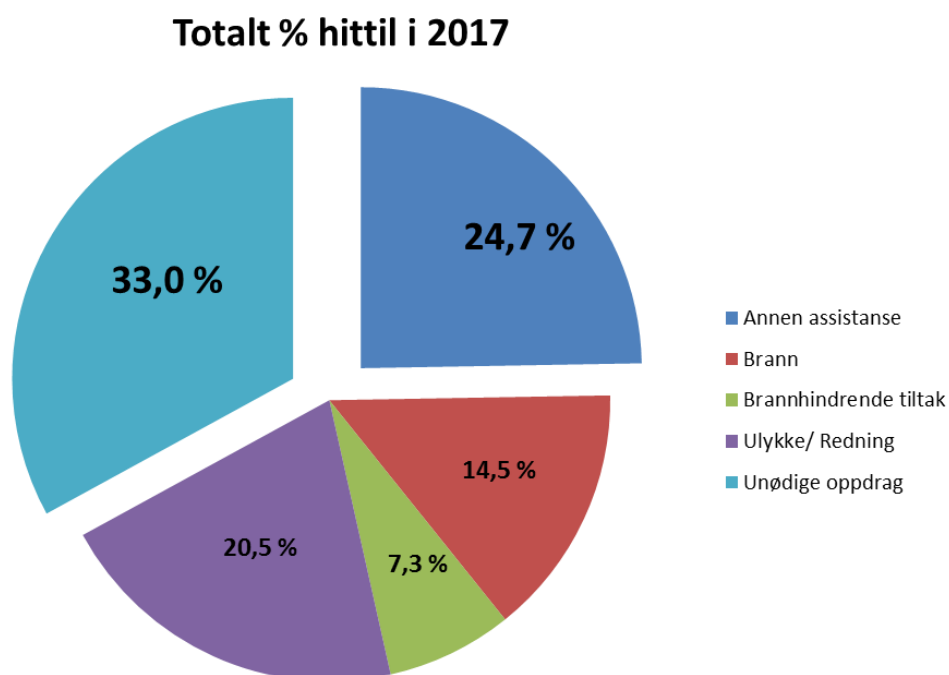
2.2 Aktivitetsnivå

Selskapet har 1.halvår 813 beredskapsoppdrag. Sammenlignet med 2016 er dette en økning på 7,1 %. Dette er tilsvarende økning som året før, totalt en økning på over 15 % de siste 2 årene.

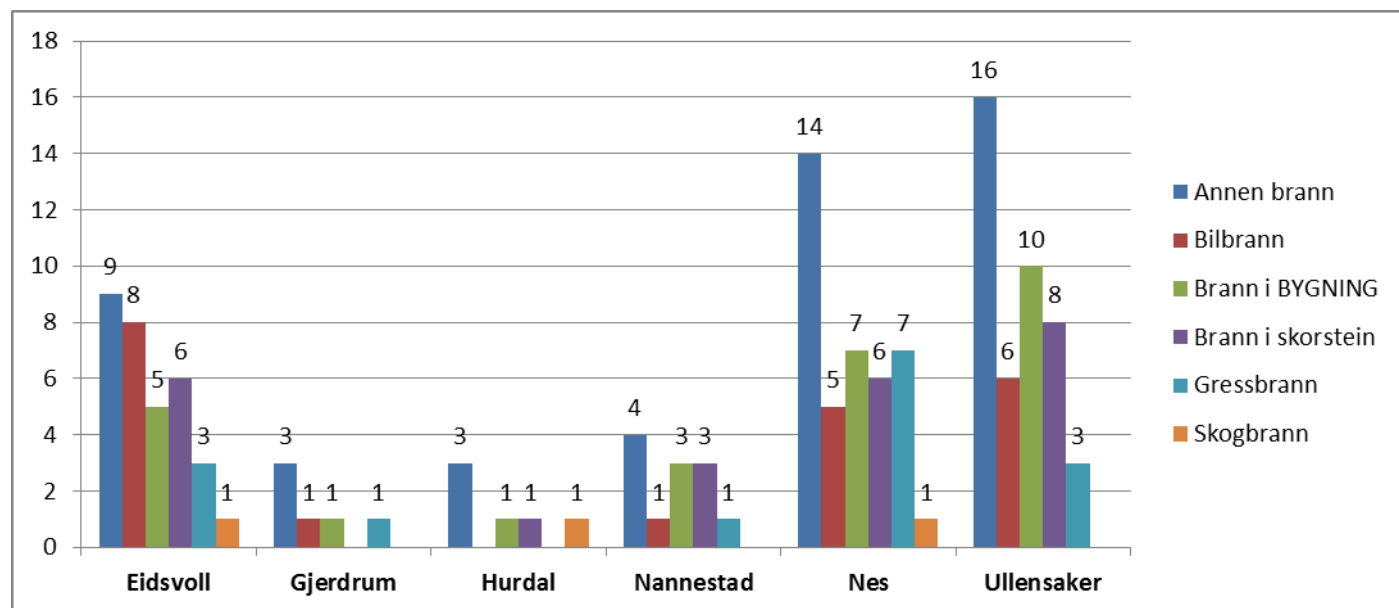
Oppdragene fordeler seg som følger pr kommune;

En stor andel av oppdragene er assistanse til kommunal helsetjeneste og andre nødetater, samt unødige utrykninger. Assistanseoppdrag kan eksempelvis bestå av løfte- og bærehjelp, innlåsing for hjemmesykepleie/ambulans/politi, og bistand ved helikopterlanding. Oppdragene hittil i 2017 er fordelt slik på de ulike hovedkategoriene av type oppdrag:

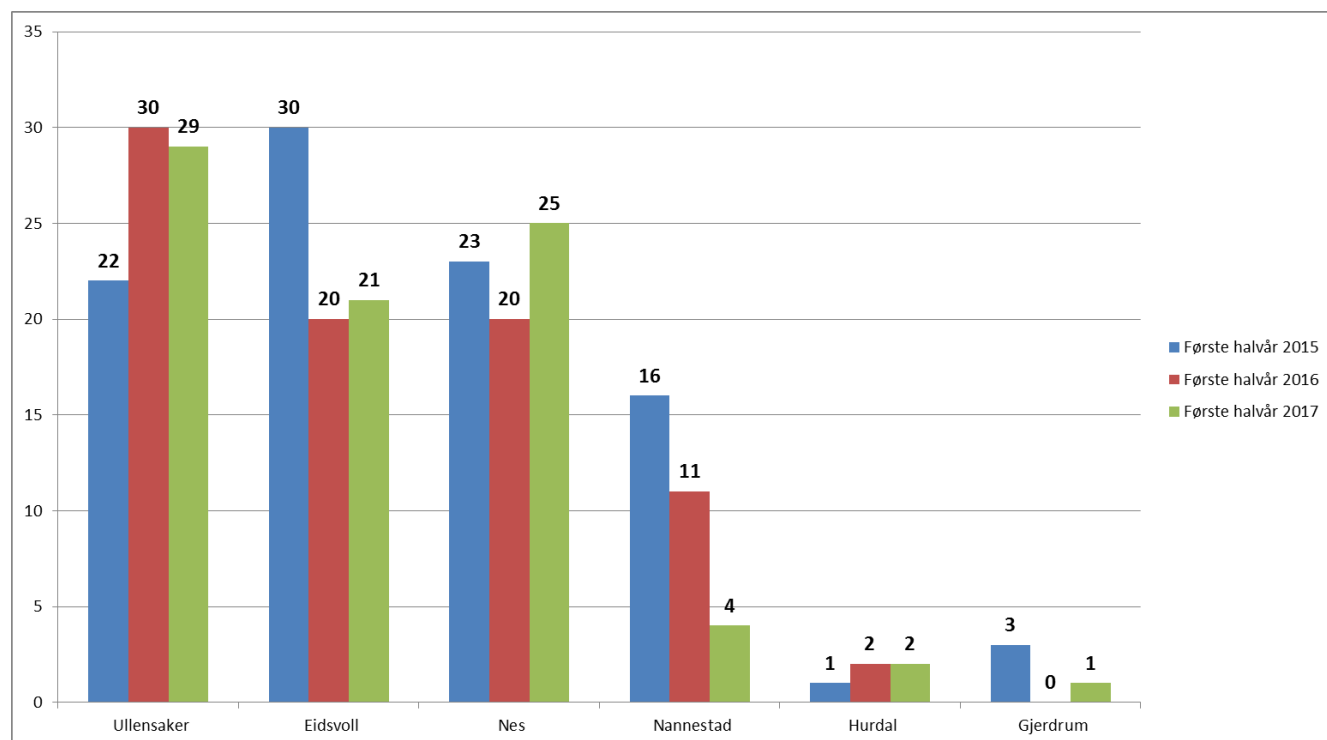

Brannvesenets hovedoppgave er BRANN. Kun 22 % av alle ØRB-oppgdrag var første halvår slokking av åpne flammer i bygning, bål, gress eller skog, og brannhindrende tiltak - situasjoner som kunne ha ført til brann, men ble avverget av brannvesenet, eier eller tekniske tiltak. Kommunevis fordeler disse seg slik;

Det er utfordrende å fastslå konkret effekt av forebyggende arbeid. Foruten å minne om at det er forskriftsstyrt/lovpålagt, er det verdt å merke seg at det innen ØRBs operasjons-/ansvarsområde ikke vært storbranner med omfattende tap av materielle verdier siden selskapet ble etablert.

En stor andel av selskapets oppdrag er assistanseoppdrag til kommunal helsetjeneste. For 1.halvår 2017 fordeler oppdragene i denne kategorien seg slik;

2.3 Deflator

Selskapet legger til grunn en deflator på 2,5 % for 2018, hvorav 2,7 % for lønnsvekst og 2,1 % for prisvekst, i tråd med signalene fra eierkommunene. Deflator for lønnsvekst legges til grunn for økning av betalingsregulativet.

Det er imidlertid en rekke kostnader selskapet har, som ikke følger veksten til ordinær lønns- og prisvekst. Dette er kostnader som er knyttet til tjenester selskapet kjøper eksternt, blant annet IKT-tjenester fra DGI, tjenester fra 110-sentral og tjenester fra Nedre Romerike Brann og Redningsvesen. Kostnaden til disse tjenestene reguleres blant annet av befolkning, annen prisvekst (f.eks konsumprisindeks) .

I tillegg til dette vil befolkningsvekst utløse kostnader i form av nye stillinger. Endrede forutsetninger/forventninger/krav vil kunne utløse endringer i beredskap som medfører flere stillinger og økte kostnader, som f.eks høydeberedskap, rekrutteringsutfordringer og endret risiko.

2.4 Selskapsavtale

I vedtaket om etablering av felles brannvesen ble det vedtatt en lik husleie pr. m² for alle brannstasjonene. Det ble inngått leieavtaler med kommunene fram til 31.12.15. Leieavtalene er ikke fornyet, og de eksisterende leieavtalene gjelder inntil videre.

Eiermøtet 12.6.17 samlet seg om at rådmannsgruppen i ØRU tar prosessen med revidering av selskapsavtale videre samt at selskapet skulle legge til grunn en videreføring av dagens avtale til grunn for budsjett 2018 og økonomiplan 2018-2021.

2.5 Kostnadsfordelingsmodell

Fordeling av kostnadene til selskapets drift fordeles mellom eierkommunene som følger:

1. 1 % av selskapets totale kostnader fordeles likt til alle eierkommuner (totalt 6%).
2. Resterende 94 % av totalt budsjetterte kostnader fordeles på kommunene i forhold til folketallet per 1. januar i året forut for budsjettåret. For 2018 vil det si folketallet per 01.01.17.
3. Kostnader for feing og tilsyn fordeles likt per røykløp 1.1. i året før budsjettåret.

En kostnadsøkning på 1 million kroner vil, med beskrevne modell og innbyggertallet for 2017, bety følgende økning pr eierkommune;

Sum Brann pr. kommune	Eidsvoll	Gjerdrum	Hurdal	Nannestad	Nes	Ullensaker	Sum Øvre Romerike
	233 096	69 815	36 591	125 655	204 093	330 750	1 000 000

2.6 KOSTRA tall

Beredskap brann og ulykker (funksjon 339 - netto driftsutgifter/innb)				
	2013	2014	2015	2016
Landet	628	673	687	723
Landet uten Oslo	649	695	707	748
Akershus	563	593	572	587
Hurdal	883	767	709	751
KOSTRA gruppe 02	754	824	875	941
Gjerdrum	630	652	650	636
Nannestad	592	600	580	569
Nes	495	448	490	494
KOSTRA gruppe 07	482	519	540	548
Eidsvoll	537	595	525	508
Ullensaker	587	471	469	484
KOSTRA gruppe 13	622	656	659	698

Kommentar. Ovenstående tabell indikerer at ØRBs driftskostnader ikke er høye. Dette er også avdekket ifm den pågående utredningen av et felles brannvesen på Romerike. Med unntak av Gjerdrum (og delvis Nannestad) er kostnadene på et tilsvarende nivå eller lavere enn de respektive kommuners KOSTRA grupper. Videre har alle kommunene (med unntak av Gjerdrum) redusert sine kostnader siden 2013. Dette står i sterk kontrast til utviklingen for landet for øvrig, kommunene i Akershus og samtlige KOSTRA grupper. Den eneste kommunen i ØRB som ikke kan vise til denne utviklingen er Gjerdrum, som fra 2013 til 2016 har hatt en økning på 0,95% (6 kr).

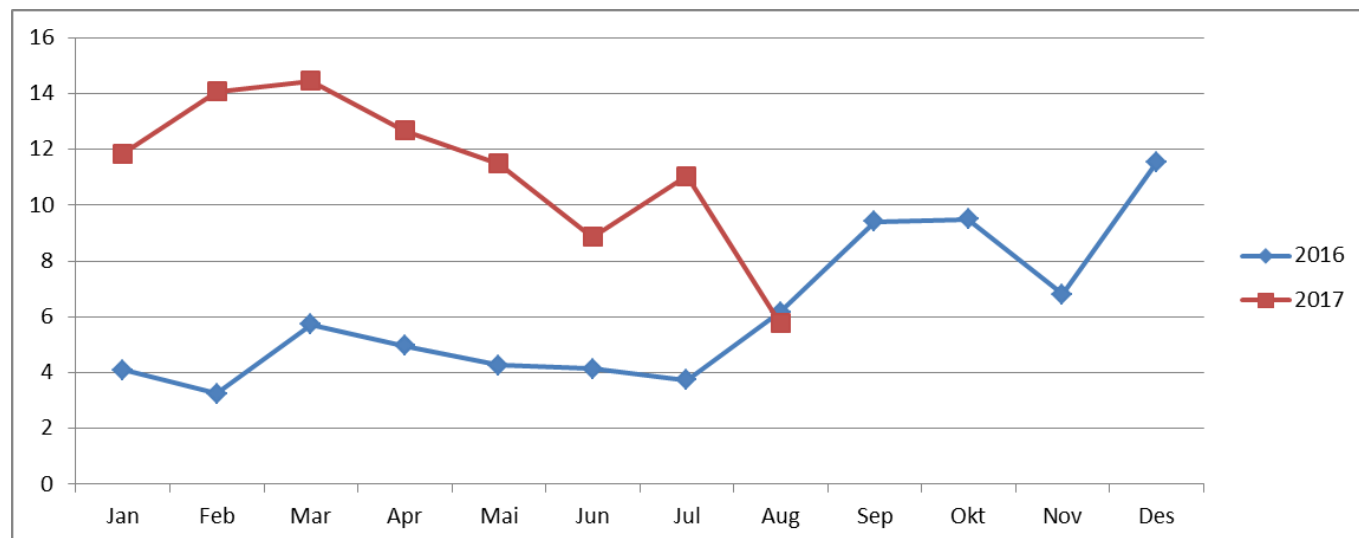
Årsgebyr feiing og tilsyn (funksjon 338, eks mva - rapporteringsår +1)				
	2013	2014	2015	2016
Landet	396	415	431	441
Landet uten Oslo	396	415	432	441
Akershus	369	390	402	396
Hurdal	362	445	467	491
KOSTRA gruppe 02	427	449	445	450
Gjerdrum	468	460	499	499
Nannestad	348	454	454	430
Nes	342	410	427	427
KOSTRA gruppe 07	359	383	393	401
Eidsvoll	412	432	432	440
Ullensaker	384	406	427	438
KOSTRA gruppe 13	372	374	385	394

Kommentar. Som det fremkommer av tabellen ligger gebyret for feiing og tilsyn for de fleste kommunene på et nivå tilsvarende landet, men høyere enn både Akershus og de respektive KOSTRA grupper. Variasjonen mellom kommunene antas å ha sin årsak i hvordan selvkostfond forvaltes samt hvilke kostander den enkelte kommuner belaster gebyret i tillegg til de kostander ØRB fakturerer. Som tidligere beskrevet er kostnadene fra ØRB fordelt likt pr pipeløp. I 2016 og 2017 utgjorde dette hhv kr 373 og kr 374. Det minnes samtidig om at 2016 ga et betydelig mindreforbruk som ble tilbakeført kommunene og som igjen bør gi grunnlag for en reduksjon av fremtidige årsgebyr.

2.7 Sykefravær

Øvre Romerike brann og redning IKS har stort fokus på IA-arbeidet, oppfølging ved sykefravær og forebyggende arbeid slik at ansatte fortsatt er yrkesaktive.

Utviklingen i sykefraværet totalt for Øvre Romerike brann og redning IKS fordelt pr. måned vises i nedenstående oppstilling:

Sykefraværet i august er totalt i selskapet 5,8 %. Sykefraværet hittil i 2017 er på 11,4 % mot 4,9 % i 2016. Dette er en vesentlig økning i sykefraværet totalt i selskapet. Hittil i 2017 er 9,5 % av fraværet legemeldt, og 1,9 % er egenmeldt fravær.

Målet til selskapet er at vi skal ha et nærvær på 97 % i 2018. Dette er fastlagt i mål og aktivitetsplan for inkluderende arbeidsliv (IA) 2016-2018.

Nærværs i %	2016	Hittil i 2017
Måltall	94,4 %	95,5 %
Resultat	93,5 %	88,6 %
Avvik	0,9 %	6,9 %

Tallene tilsvarer et totalt sykefravær for 2016 på 6,5 % og pr august 2017 11,4 %.

Sykefravær er særlig høyt i feieravdelingen, men også beredskapsavdelingen har utfordringer med høyt langtidsfravær.

- Hittil i 2017 har feieravdelingen et sykefravær på 27,3 %. Av dette er 24,7 % av sykefraværet legemeldt sykefravær utover 16 dager, og kun 2,62 % er egenmeldt fravær.
- Hittil i 2017 har beredskapsavdelingen et sykefravær på 9 %. Av dette er 7,7 % legemeldt sykefravær utover 16 dager, og kun 1,3 % er egenmeldt fravær.

Ved feieravdelingen har man over tid hatt arbeidsmiljøutfordringer som kan forklare det høye sykefraværet. Selv om selskapet har hatt fokus på systematisk og målrettet arbeid med det psykososiale, organisatoriske og fysiske arbeidsmiljøet har det vært utfordrende å øke nærværet.

Ved beredskapsavdelingen er noe av forklaringen på høyt langtidsfravær et høyt antall operative inngrep som krever lange rehabiliteringsperioder.

De viktigste grepene som synes å ha effekt på sykefraværet virker å være kontinuerlig fokus på psykososialt arbeidsmiljø og kulturutvikling, tydelig ledelse og til dels bemanningsøkning.

3 Driftsbudsjettet

Driftsbudsjettet for selskapet finansieres av to adskilte bidrag fra kommunene.

Beredskap og forebyggende virksomhet finansieres via rammetilskudd fra eierkommunene, kalt Brann. Selskapets disposisjonsfond på det rammefinansierte området forvaltes i selskapet.

Feiertjenesten er basert på selvkostbudsjett og fond på selvkostområdet forvaltes av eierkommunene.

3.1 Driftsbudsjett BRANN (beredskap, Forebyggende og Administrasjon)

Det rammefinansierte området kan oppdeles i følgende kostnader;

Lønnskostnader	68 %
Varer og tjenester	13 %
Kjøp av tjenester	11 %
Finans og overføringsutgifter	8 %
Totale kostnader	100 %

Lønnskostnadene er i all hovedsak bundne kostnader regulert av avtaler, som selskapet i begrenset grad er i stand til å påvirke. Det samme gjelder kjøp av tjenester, og finans og overføringskostnader. Handlingsrommet ligger i posten varer og tjenester. Også av denne er en del kostnader bundet opp av avtaler og driftsformer, slik som bedriftshelsetjeneste, drivstoff, forsikringer, husleier, serviceavtaler og reparasjoner. Andelen «frie» kostnader er anslått til ca 8 %.

Siden oppstarten er kostnadene til varer og tjenester redusert. Selskapet hadde i 2014 et budsjett til varer og tjenester på 10,783 mnok, som utgjorde 17 % av totale driftskostnadene. For 2018 utgjør budsjettet til varer og tjenester 10,612 mnok.

Selskapets inntekter kan fordeles i følgende kategorier;

Salgsinntekter	0,7 %
Sykelønnsrefusjoner	1,4 %
Unødige alarmer (kommune/stat/fylke)	1,0 %
Unødige alarmer (privat og næring)	1,5 %
Tilknytningsinntekter alarmer	4,8 %
Finans og overføringsinntekter	6,3 %
Rammetilskudd fra eierkommunene	84,3 %
Totale inntekter	100 %

Hovedtyngden av tilskudd er rammetilskuddet, og sammen med finans- og overføringsinntekter og sykerefusjon er det lite selskapet kan påvirke egne inntekter. Salgsinntekter, hvor vi eksempelvis benytter overskuddskapasitet i heltidsberedskap til å utføre tjenester for kommunene kan bidra til økt inntekt.

Det arbeides pr i dag ikke aktivt for å øke antall alarmkunder, og i et marked med store profesjonelle aktører budsjetteres det kun med prisøkning på allerede eksisterende kundegruppe. Dersom store kunder skulle falle fra vil selskapet tape inntekt.

Unødige alarmer er noe selskapet fakturerer for i dag, men dette er ikke inntekter det arbeides for å øke, snarere tvert i mot. Forebyggende avdeling har prosjekt på å redusere antall unødige alarmer. Selskapet har også i dag betydelige kostnader knyttet til unødige alarmer, særlig ved bruk av deltidspersonell.

3.1.1 Tidligere, og videreførte, effektiviseringstiltak

Utgangspunktet for økonomisk ramme er 55,5 mnok for driftsåret 2014, fremskrevet for lønns- og prisvekst. For å kunne drifte innenfor de ulike års budsjettvedtak har selskapet de ulike år gjennomført budsjettavlastende tiltak med effekt iht nedenstående beskrivelse:

2014; Budsjettavlastende tiltak på 2,1 mnok, tilsvarende 3,8 % av totalt rammetilskudd. Det ble ikke gitt ordinær pris- og lønnsvekst for budsjettåret 2014

2015; Budsjettavlastende tiltak på 2,6 mnok, tilsvarende 4,5 % av totalt rammetilskudd

2016; Budsjettavlastende tiltak på 1,4 mnok, tilsvarende 2,4 % av totalt rammetilskudd

2017; Budsjettavlastende tiltak på 1,7 mnok, tilsvarende 2,9 % av totalt rammetilskudd

3.1.2 Budsjettavlastende tiltak i økonomiplanperioden

Følgende budsjettavlastende tiltak er innarbeidet i budsjettforslaget for 2018, og vil gi effekt videre i planperioden;

Budsjettavlastende	kr i hele tusen	Effekt	Type endring
Fagleder brann	-282	helår	permanent
Arbeidstøy	-160	helår	permanent
Nødnettradioer	-200	helår	permanent
Kontormateriell	-20	helår	permanent
Porto	-20	helår	permanent
Forsikringer	-200	helår	permanent
Serviceavtaler / rep	-24	helår	permanent
Totalt	-906		

Det er sommeren 2017 igangsatt felles fagleder brann (overordnet vakt) i samarbeid med Nedre Romerike brann- og redningsvesen IKS. Dette tiltaket videreføres inn i 2018, og relativt 2017 gir det en avlastning på kr 282 000.

Selskapet endrer rutinen i forbindelse med de ansattes anskaffelse av uniformstøy. Dette vil gi en besparelse i alle selskapets avdelinger.

Det er besluttet overgang til lagsradioer for deltidsstasjonene, utenom Hurdal og Feiring. Dette vil gi selskapet reduserte kostnader til nødnett radioer (lisenser, service og vedlikehold).

Personalforsikringene har hatt en gjennomgang og gir fremover lavere kostnader enn tidligere.

3.1.3 Tiltak aktivert innen ramme

Nedenstående tabell viser tiltak som er lagt i hele økonomiplanen innen rammen, dvs uten at de utløser endringer i rammebehov utover lønns- og prisvekst (deflator).

Tiltak	kr i hele tusen		
App og nettbrett forebyggende	135	helår	permanent
Økning i drivstoff	100	helår	permanent
Økt lønnsnivå forebyggende personell	370	helår	permanent
Endret rente på kapital	300	helår	permanent
Endret antall kumsjekk for UK	50	helår	permanent
Redusert inntekt forebyggende kurs	200	helår	permanent
	1155		

App og nettbrett forebyggende er kostnader til et databaseverktøy for risikobasert vurdering av enkeltobjekter og områder.

Økning i drivstoff kommer som følge av endrede priser på drivstoff og økt antall oppdrag.’

Økt lønnsnivå forebyggende personell. Ny forebyggende forskrift fra 2016, med økt fokus på risikobasert tilsyn krever i tillegg til ingeniørkompetanse også annen høyere utdanning og kompetanse enn det som tradisjonelt har vært.

Endret rente på kapital. Endringer i bankavtale medfører lavere rente enn tidligere perioder. I tillegg har selskapet tilbakeført selvkostfond til eierkommunene.

Endret antall kumsjekk for UK. Det er behov for å endre antall kummer som sjekkes pr år med bakgrunn i ressurser som benyttes til arbeidet.

Redusert inntekt forbyggende kurs. Inntekten har siden etableringen av ØRB vært noe høyt budsjettert i forhold til markedet og ressursbruk i avdelingen.

3.1.4 Budsjettbelastende tiltak i økonomiplanperioden

Nye tiltak som er lag inn i budsjett 2018 og økonomiplanperioden som utløser endringer i rammebehov utover deflator:

Stilling forebyggende lagt inn i budsjett med helårseffekt fra 2018. Manglende ansettelse i stillingen medfører brudd på dimensjoneringsforskrift. Selskapet er pålagt å ha 1 stilling på forebyggende pr 10 000 innbygger. Ytterligere økning med 1 stilling, i henhold til befolkningsprognoser i 2021.

Beredskap Eidsvoll med delvis døgncasering er lagt i budsjett med helårseffekt fra 2018. Endringen ble iverksatt høsten 2017 og er finansiert av selskapets disposisjonsfond. For 2018 og videre må tiltaket finansieres av rammetilskuddet fra eierkommunene.

110-sentralen flytter i løpet av 2018 fra Nedre Romerike til Ski, og blir ny felles 110-sentral for 38 kommuner i region Øst. I budsjett 2018 og 2019 blir kostnaden pr innbygger redusert fra kr 63 til kr 60 ved ny ordning og gir minimalt med økonomiske konsekvenser for ØRB. Kostnadene videre i planperioden er som følge av befolkningsvekst.

Som det fremkommer av tallene har enhetsprisen alene økt utover deflator, og når det samtidig har vært en kraftig befolkningsvekst har den totale kostnaden til 110-tjenesten hatt en økning på inntil 4 % pr år.

Denne veksten (utover deflator) har selskapet finansiert gjennom effektiviseringstiltak på andre områder.

Beredskap Jessheim er lagt inn i budsjettet i planperioden med 1 stilling, som følge av gjeldende dokumentasjon av brannvesenet. Dokumentasjonene er vedtatt i alle eierkommunene og godkjent av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

Nedgravde oljetanker er innarbeidet i planperioden, år 2020. Arbeid knyttet til nedgravde oljetanker er ikke forankret i selskapets styrende dokumenter og kan etter styrets vurdering ikke prioriteres før minimumsbemanning iht sentral forskrift og lokale vedtak er på plass samt at det i tillegg følger en full finansiering av tiltaket.

Beredskap Nes er basert på deltidsmannskaper. Det har blitt en stor utfordring å rekruttere og beholde medarbeidere som både bor og har hovedjobb innenfor det definerte beredskapsområdet. Samtidig har flere bedt om fritak på dagtid for å oppfylle forventningene til hovedarbeidsgiver. Det er innarbeidet 2 stillinger i dagberedskap i planperioden

Økning DGI er basert på prognoser fra DGI for 2018

Bortfall av statlig tilskudd til deltidsutdanningen gir selskapet redusert inntekt.

Finanskostnader ref investeringsbudsjett- /plan, kommer inn i driftsbudsjettet som en direkte konsekvens av gjennomførte anskaffelser foregående år.

3.1.5 Oppsummering BRANN

Som en konsekvens av tiltak og endringsbehov beskrevet i foregående punkt (3.1.1 – 3.1.4) vil rammebehov for 2018 og økonomiplanperioden bli iht nedenstående tabell.

Grunnlag for årsbudsjett og økonomiplan				
	2 018	2019	2020	2021
Ramme foregående år	63 071 000	68 516 000	72 962 480	76 319 354
Deflator	2,5 %	3 %	3 %	3 %
Endring i kr	1 509 000	2 055 480	2 188 874	2 289 581
Estimert årsbudsjett, kun inkl pris- og lønnsvekst	64 580 000	70 571 480	75 151 354	78 608 935
Endringer i rammebehov utover pris- og lønnsvekst	3 936 000	2 391 000	1 168 000	1 225 000
Årsbudsjett inkl økninger utover pris- og lønnsvekst	68 516 000	72 962 480	76 319 354	79 833 935
Endring i kr	5 445 000	4 446 480	3 356 874	3 514 581
Økninger utover lønns- og prisvekst	2 018	2019	2020	2021
Stilling forebyggende	691 000			770 000
Beredskap Eidsvoll (7 måneders effekt)	2 996 000			
110-sentral	13 000		150 000	155 000
Beredskap Jessheim, 1 stilling heltid		876 000		
Nedgravde oljetanker, 1 stilling innen brann			733 000	
Beredskap Nes, 2 stillinger dagberedskap		1 500 000		
Økning DGI	256 000			
Bortfall av tilskudd til deltidsutdanning	401 000			
Budsjettavastende tiltak	-906 000			
Finanskostnader, ref investeringsbudsjett/-plan	485 000	15 000	285 000	300 000
Sum endringer i rammebehov	3 936 000	2 391 000	1 168 000	1 225 000

Som det fremkommer av tabellen utgjør nettoramme Brann 2018 kr 68 516 000. Det tilsvarer en økning fra 2017 på kr 3 936 000.

Kommentarer:

1. Representantskapet i ØRB vedtok i sitt møte 21 nov 2016 et driftsbudsjett for brann med en nettoramme på 60,371 mno. I representantskapets møte 4 april 2017 ble det blant annet fattet følgende vedtak:

«Representantskapet viser til tidligere fremlagte årsbudsjett 2017 og økonomiplan 2017-2020 for ØRB behandlet representantskapet i ØRB 21.11.16. Vedtaket fattet av representantskapet ga styret i oppgave å løse oppgavene innenfor en netto ramme på 60,371 mnok. Det fremgår av det arbeidet som er lagt ned at dette ikke er gjennomførbart for å sikre en optimal og sikker drift av brannvesenet og gi den beredskapen og trygghet innbyggere på Øvre Romerike er avhengig av. Ulike løsningsalternativ er vurdert og fremlagt for representantskapet.

Med denne bakgrunn vedtar representantskapet at det benyttes midler fra fond for å løse driftsutfordringer skissert i saken. Det kan benyttes inntil kr 2,7 mill fra fond.»

I ovenstående tabell/oppsett er det lagt til grunn en nettoramme på kr 63 071 000 for 2017 (60 ,371 mnok + 2,7 mnok)

2. Endring i kr som en konsekvens av deflator er dog beregnet ut fra den opprinnelig vedtatte nettorammen.
3. Beredskap Eidsvoll, som i 2018 er satt opp med en endring i rammebehov på kr 2,996 mnok, er 7 måneders effekt av tiltaket. Dette har sin årsak i at det ble iverksatt fra 1 aug 2017 (dvs belastet driftsbudsjettet 5 måneder i 2017, finansiert gjennom bruk av fond) og videreført både i 2018 og resten av planperioden.

For 2018 vil behovet for rammetilskudd fra eierkommunene for brann, være fordelt som følger;

Kostnadsfordeling Beredskap/adm: Lik medlemsavgift - Øvrige kostnader fordelt etter folketall							
Årsbudsjett for brannvesen:							68 516 000
Medlemsavgift (%):							1,0 %
Utgifter til fordeling etter folketall:							64 405 040
	Eidsvoll	Gjerdrum	Hurdal	Nannestad	Nes	Ullensaker	Sum Øvre Romerike
Medlemsavgift:	685 160	685 160	685 160	685 160	685 160	685 160	4 110 960
Siste tilgjengelige folketall per 01.01.	24 415	6 546	2 910	12 657	21 241	35 102	102 871
Folketall 01.01.2017							
Andel folketall:	23,73 %	6,36 %	2,83 %	12,30 %	20,65 %	34,12 %	100,00 %
Fordelte utgifter etter folketall:	15 285 640	4 098 292	1 821 880	7 924 241	13 298 475	21 976 511	64 405 040
Sum utgifter	15 970 800	4 783 452	2 507 040	8 609 401	13 983 635	22 661 671	68 516 000
Andel samlede utgifter	23,31 %	6,98 %	3,66 %	12,57 %	20,41 %	33,08 %	100,00 %

3.2 Driftsbudsjett FEIER

Kostnadene på selvkostområdet fordeles som følger;

Lønnskostnader	72 %
Varer og tjenester	21 %
Kjøp av tjenester	5 %
Finans og overføringsutgifter	2 %
Totalt kostnader	100 %

Den største andelen av kostnadene er lønn. Selskapet har slitt med å rekruttere inn i feieryrket, og de siste års regnskaper har båret preg av dette gjennom betydelige budsjettavvik i form av mindreforbruk som er tilbakeført eierkommunene.

Feiervesenet har i hovedsak ikke inntekter utover refusjon fra eierkommunene og sykelønnsrefusjoner. Det er budsjettert med kun kr 18 000 i inntekter ifm ekstratjenester utført av feiervesenet.

3.2.1 Effektiviseringstiltak - tidligere og videreførte

Feiervesenet har årene etter etableringen av ØRB hatt fokus på å etablere en helhetlig og god tjeneste i alle eierkommunene. Det har inntil nå vært arbeidet med å organisere, utruste og øke kompetanse for fremtidens feiertjeneste basert på risikovurdert tjenesteyting.

3.2.2 Budsjettavlastende tiltak i økonomiplanperioden

Det er budsjettert med 2 stillinger færre i 2018 enn 2017. Dette som følge av organisatorisk gjennomgang, der behovet for 1 stilling er permanent saldert bort, og 1 stilling holdes vakant i 2018. Antall stillinger i avdelingen vil evalueres fortløpende. For 2018 fører dette til at kostnadene pr pipeløp reduseres med 27 kr til 347 kr. Dette utgjør en reduksjon på 7,2 %

3.2.3 Budsjettbelastende tiltak i økonomiplanperioden

ØRB ønsker som et interkommunalt selskap å ta inn lærlingeplasser fra 2018. Det er derfor omdisponert 1 vakant stilling for ansettelse av inntil 2 lærlinger.

Med bakgrunn i det lave nærværet er det i motsetning til tidligere år budsjettert med kr 150 000 til miljø- og nærværsforbedring i 2018.

3.2.4 Oppsummering FEIER

Tiltakene som iverksettes i budsjett 2018 er med tanke på å tilpasse budsjettet slik at det er nærmere det reelle behovet. Tilbakeføringene til eierkommunenes selvkostfond må forventes å avta i størrelse fra 2018.

Budsjettet for feier er foreslått med en netto ramme på 13,845 mnok. Det er en reduksjon på 0,3 mnok fra budsjett 2017 og tilsvarer en reduksjon på -7,2 %.

For 2018 vil rammetilskuddet fra eierkommunene til feier, være fordelt som følger;

Årsbudsjett for feiervesen:							13 845 000
Utgifter til fordeling etter antall piper							13 845 000
	Eidsvoll	Gjerdrum	Hurdal	Nannestad	Nes	Ullensaker	Sum Øvre Romerike
Antall piper 01.01.2017 (netto pipeløp)	9 551	2 485	2 001	5 218	8 937	11 653	39 845
Andel antall piper:	23,97 %	6,24 %	5,02 %	13,10 %	22,43 %	29,25 %	100,00 %
Fordelte utgifter etter antall piper:	3 318 700	863 467	695 290	1 813 106	3 105 352	4 049 085	13 845 000
Sum utgifter	3 318 700	863 467	695 290	1 813 106	3 105 352	4 049 085	13 845 000
Andel samlede utgifter	23,97 %	6,24 %	5,02 %	13,10 %	22,43 %	29,25 %	100,00 %

4 Investeringsbudsjettet

Investeringsplan 2018 - 2021

tall i hele tusen	2018	2019	2020	2021
Mannskaps-/tankbil		4 200	4 500	
Lift				6 500
Brannutstyr	800	600	600	600
Lettbiler				
Feierbiler		300		300
Egenkapitalinnskudd KLP	285	330	375	420
MVA	200	1 200	1 275	1 775
Totalt ØRB	1 285	6 630	6 750	9 595
MVA-kompensasjon	-200	-1 200	-1 275	-1 775
Salg av utstyr	-100			
Låneopptak	-700	-5 100	-5 100	-7 400
Bruk av disposisjonsfond	-285	-330	-375	-420
Sum finansiering	-1 285	-6 630	-6 750	-9 595
Netto	0	0	0	0

Mannskapsbil 2019 og 2020 er tiltenkt utskiftet hovedbil på Jessheim og Eidsvoll. Dagens hovedbil på Eidsvoll vil bli reservebil, og dagens hovedbil på Jessheim rulleres til Nannestad og blir hovedbil der.

Ny lift er lagt i investeringsplan i planperioden. Det presiseres at selskapet pr dato ikke har grunnlag for å fastslå at det er et faktisk behov for en lift. Men, ettersom spørsmålet er reist både internt i selskapet og i møter med eierkommunene anses det riktig å legge den inn i investeringsplanen. Selskapet vil i løpet av 2018 utrede denne problemstillingen, slik at en i forbindelse med utarbeidelsen av budsjett 2019 og økonomiplanen 2019 - 2022 er i stand til å fremme en tydelig anbefaling. Det må forventes at innføringen av en slik kapasitet, i tillegg til investerings- og opplæringskostnader, vil generere betydelige driftskostnader om den skal holdes i kontinuerlig beredskap. Det er videre slik at ingen av selskapets brannstasjoner i dag har garasje plass til høydeberedskap. Gitt en videreføring av prinsipp i gjeldende selskapsavtale mht hvem som har ansvar for å stille tilfredsstillende lokaler til disposisjon, vil en anskaffelse kreve tiltak i den kommunen hvor en lift lokaliseres.

Brannutstyr er en generell post for anskaffelse av utstyr, som f.eks redningsverktøy, brannslanger, vernebekledning og annet mindre redningsutstyr

Feierbiler er foreløpig lagt inn i planen i 2019 og 2021. Etter etableringen av ØRB er det gjort et løft på standarden til feierbiler, og behovene fremover vil bli vurdert løpende. Feierbiler føres i selvkostregnskapet, men belaster lånerammen til selskapet.

Egenkapitalinnskuddet til KLP belastes disposisjonsfond

Selskapet avhender overskuddsmateriell, og for 2018 er det planlagt salg av utrangerte biler.

5. Gebyrer og brukerbetalinger

Det er i budsjettet for 2018 lagt til grunn en justering av gebyrer og brukerbetalinger på 2,7%.
Betalingsregulativ vedlegges

6. Lånegjeld og fond

6.1 Langsiktig lånegjeld

Det vises til selskapsavtalens § 14, der selskapet gis anledning til å ta opp lån for fremme av selskapets formål innen en samlet låneramme på 25 MNOK – innenfor selskapets budsjetteramme.

Selskapets låneportefølje består pr 31.12.16 av 8 aktive lån. I tillegg vil det i forbindelse med anskaffelsene i henhold til investeringsbudsjettet for 2017 lånes inntil 8,6 mnok. For fremtidige lån er det lagt til grunn en rentesats på 2 %.

Lånenummer	Låneinstitusjon	Opptatt år	Løpetid	Låneopptak	Rentesats i %
20070216	Kommunalbanken	2007/2008	15	3 000 000	3,5
20090274	Kommunalbanken	2009	20	2 500 000	1,79
20090642	Kommunalbanken	2009	10	680 000	1,65
20120410	Kommunalbanken	2012	10	700 000	1,65
20130180	Kommunalbanken	2013	10	1 000 000	1,65
20140456	Kommunalbanken	2014	10	3 150 000	1,65
20150254	Kommunalbanken	2015	10	3 028 000	1,65
20160637	Kommunalbanken	2016	10	1 550 000	1,65

Gitt vedtak i henhold til styrets forslag til budsjett og økonomiplan vil ØRB pr 31.12 de respektive år ha langsiktig lånegjeld til investeringer i henhold til nedenstående tabell.

	2017	2018	2019	2020	2021
Gjeld (1000 kr)	17 937	16 824	20 099	23 100	28 118

Kommentarer. Selskapet har siden oppstarten i 2013 hatt stort behov for fornyelse av brannbiler og utstyr, samt feierbiler. Dette har medført en betydelig økning i lånegjeld.

Investering i en lift i planperioden vil medføre at selskapet overstiger tillatt låneramme. Investering i lift medfører også økte driftskostnader og utfordringer i forhold til plassering for selskapet med dagens brannstasjoner.

Selskapet har på grunn av stramme driftsrammer hittil ikke hatt mulighet til å overføre midler fra drift til investeringsfond, eller foretatt ekstra nedbetaling av lån for å redusere størrelsen på lånegjeld

6.2 Fond

Det vises til Eierstrategien, som sier at selskapet kan ha en egenkapital på inntil 5 % av driftsbudsjettet.

Faktisk fondsbeholdning for ØRB pr 31.12 de respektive år har vært

	2014	2015	2016
Fondsbeholdning (1000 kr)	1 784	2 693	2 509

Kommentarer. Avlagt regnskap for 2016 pr 30.4.17 gav ytterligere 2,2 mnok til fond. Endringen i beredskap på Eidsvoll er for 2017 finansiert med bruk av fond (på inntil 2,7 mnok).

Estimert fond pr 31.12.17, forutsatt at prognose for 2017 realiseres, vil være på noe over 1,7 mnok.